

азъ не съмъ за компромисите. Инъкъ като че това е почти невъзможно; но азъ тъй схващамъ брака и виждайки реалността, да остана въренъ на себе си — отбъгвамъ увлеченията. Гледамъ да разреша въпроса, преди да се увлека. Защото стане ли това, мисъльта ми ще биде безвластна. А после страданията сѫ неминуеми.

Тя го гледаше; а въ погледа ѝ имаше толкова сила, въбра и красота, че мисъльта му се спрѣ, кога срѣщна погледа ѝ.

Тя незнаеше какво изразява погледа ѝ. Мисъльта ѝ бѣ погълната отъ онова, което слушаше отъ младия българинъ, който я изненада съ смѣлитѣ си разбирания. Тя се измъжчваше отъ въпроса: дали това е едно искренно разбиране или е едно деликатно засъгване на онова, коото тя е проявила въ обносци и привързаност спрѣмо него.

Дълго тѣ мълчаха, въмислени въ себе си.

— Това е тъй върно! — започна тя неочеквано. Тъй сериозно е всичко това, що казвате. Ала азъ бихъ казала: Нека биде три дена, три часа, не: — само три мигновения . . . но трѣба да се обича; трѣба да се отдаде душата другиму. Това е една повелителна необходимост . . . Защото все пакъ то е едно неизмѣримо, безкрайно щастие.

— Тъй!.. Тъй!.. — прошепна той. Само че азъ съмъ българинъ. Азъ нося въ себе си онова, което, поколѣния преди мене, се е напластвавало въ прадѣди, дѣди и бащи. По български азъ колнѣя за щастие дълго, въковѣчно, както българинъ жадува. Съ такова желание сѫ живѣли моитѣ създатели; а тѣ сѫ били хора прости, наивни, честни селени; а азъ нося въ душата си една нова култура, която е силна като мисъль, а неможе да ме победи като чувство. И сега се моря между тия два мира и незнамъ кой ще победи . . .

Тя го слушаше пленина отъ искренната му ми-